

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: Основне академске студије социологије
Назив предмета: Социологија етничких група и нација
Наставник/наставници: проф. др Јово С. Бакић, асистент Немања И. Костић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Одслушана Социологије политике.
<p>Циљ предмета</p> <p>Стицање знања о основним теоријско-истраживачким приступима етничкој заједници и нацији: исконски, вишевековни, модернистички (развојне теорије, инструменталистичке теорије, конструкционизам, неомарксизам), етно-симболистички, интеракционистички, постмодернистички. Упознавање с основним класификацијама нација и национализама.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Разликовање етничке категорије, етничке заједнице и нације. Разликовање национализма и нације. Разликовање нације и државе. Разликовање империјализма и национализма, али и њиховог међусобног условљавања и преплитања. Разумевање да од прихватања одређене теоријске позиције зависи и одређење нације као и претпоставка да нација претходи национализму односно да национализам претходи нацији. Препознавање идеолошких инструментализација појединих теорија, тј. правдања националистичких захтева применом неке теорије о нацији и национализму. Разумевање функције национализма у (пост)модерном добу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Упознавање са схватањима о нацији и етничкој заједници у делу класика социологије. Упознавање с постојећим теоријско-истраживачким приступима етничкој заједници, национализму и нацији у савременој социологији. Упознавање с теоријским одређењима нације и национализма и разумевање да ова одређења суштински зависе од теоријског полазишта. Разумевање врлина и мана сваког приступа, као и разлучивање степена инклузивности. Упознавање с часом настанка нације, њеном функцијом, разлозима њеног настанка, улогом државе и интелектуалаца, као и разлозима зашто се појављује баш у неким историјским околностима и на одређеним местима, а не на неким другим. Разматрање теоријски супротстављених становишта о баналном национализму и уставном патриотизму, те схватање њихове суштинске супротстављености.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Програм аудиторних вежби сачињаваће разматрање конкретних примера национализма и нација користећи постојећа теоријска знања. Улажење у проблеме вечитости односно скорог настанка нације и национализма на основу конкретних историјских примера. Примерице, да ли је у Француској или у Хрватској постојао широко распрострањен национални осећај у сељаштву до краја 19. века? Зашто то није било тако? Зашто је у српском случају другачије? Какав је значај индустријализације односно штампарског капитализма у настанку нације? Читање сабраних дела Св. Саве, пребрајање колико је пута поменуо Србе и у којем контексту. Због чега се у 20. веку говори о национализму Св. Саве, када он никако није био нити је могао бити националиста? Какав је однос модерних идеологија и национализма? Зашто су се Ренан и Фихте у различитим историјским раздобљима залагали за различите врсте национализма? Да ли су разлози теоријске или практичне природе? Какав је значај националне заставе којом се маше, а какав оне која свакодневно виси на зградама националних установа? Да ли се може говорити о „етничким временима“? Супротстављање баналног национализма и уставног патриотизма у различитим друштвено-историјским контекстима. Разматрање улога митова, нпр. Косовског, и колективних сећања, нпр. на страдања у Јасеновцу, у српском, али и у другим национализмима. Разматрање улоге национализма у различитим идеологијама.</p>
Литература

Ужа:

1. Андерсон, Б. (1998). *Нација: замишљена заједница*. Београд: Плато.
2. Бакић, Ј. (2006). „Теоријско-истраживачки приступи етничкој везаности (*ethnicity*), национализму и нацији.“ *Sociologija*, V. XLVIII / No. 3, стр. 231-264.
3. Билиг, М. (2009). Банални национализам. Београд: 20. век.
4. Гелнер, Е. (1997). *Нације и национализам*. Нови Сад: Матица српска.
5. Смит А. (2010). *Национални идентитет*. Београд: 20. век.

Шира:

1. Асман, А. (2002). Рад на националном памћењу. Београд: 20. век.
2. Асман, Ј. (2011). *Култура памћења*. Београд: Просвета.
3. Бакић, Ј. (2019). *Европска крајња десница 1945-2018*. Београд: Клио.
4. Бакић, Ј. (2011). Југославија: разарање и његови тумачи. Београд: Службени гласник.
5. Бакић, Ј. (2004). Идеологије југословенства између српског и хрватског национализма. Зрењанин: ГНБ „Жарко Зрењанин“.
6. Велер, Х.У. (2002). *Национализам: историја-форме-последице*. Нови Сад: Светови.
7. Кордић, С. (2010). *Језик и национализам*. Загреб: Durieux.
8. Костић, Н. (2017). „Употреба Светог Саве у постављању етнорелигијских граница: социолошко-историјски приступ“. *Социологија*, год. 59, бр. 3, стр. 314-338.
9. Костић, Н. (2016). „Студија случаја обликовања премодерне српске етничке везаности посредством светаца, мученика и хероја народне епике: етносимболички приступ“. *Социологија*, год. 58, бр. 4, стр. 578-597.
10. Ериксен, Х.Т. (2004). *Етницитет и национализам*. Београд: 20. век.
11. Малешевић С. (2009). „Класична социолошка теорија и етницитет“, у: *Социологија етницитета*, стр. 31-61. Београд: Фабрика књига.
12. Милер, Ј-В. (2010). *Уставни патриотизам*. Београд: Фабрика књига.
13. Шнапер, Д. (1996). *Заједница грађана: о модерној идеји нације*. Сремски Карловци и Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
14. Шулце, Х. (2002). *Држава и нација у европској историји*. Београд: „Филип Вишњић“.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 15x2

Практична настава: 15x2

Методe извођења наставе

Комбиновање фронталних и интерактивних предавања. Семинари. Радионице. Посете политичким странкама и фондацијама које помажу политичком образовању страначких кадрова.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и	35		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата